

maand, terwyl de goede regering dan uit zien zou naar een gouvernement's baantje, waardoor de toelage zou worden gewyzigd, dat wil zeggen verminderd. D. D. zou dus by voorbeeld als commissie voor Idenburg aan het werk gaan. Deze Hollanders zyn nog meer Hollander dan ik dacht. Dit alles is echter niet, omdat ik meende dat myn partygenooten my in den steek zouden laten, maar omdat een diplomatische overweging van alle omstandigheden een noodzakelykheid is. En men alle linien moet kennen voordat men aan den slag mag gaan. Ik ben er van overtuigd en ik heb dat toch ook vaak genoeg onder woorden gebracht nietwaar dat myn partygenooten my willens en wetens niet in den steek zullen laten. En dat is myn gevoelen ook. Indiers, de goeden, zyn trouw.

Ik zelf heb ook gedacht over het uitgeven van myn werk in afleveringen. Maar ik geloof dat ik eerst een goede voorraad copie moet hebben. Tot dus ver schreef ik de eerste tien hoofdstukken van het eerste deel, en ik vrees dat het werk nog zwaarder worden zal dan ik had geraamd. Ik wil aan de korthed niet de duidelykheid offeren. En ik moet toch reeds vele problemen slechts aanduiden, het aan anderen overlatende om deze elk voor zich uit te werken. Nu met den oorlog is er natuurlijk geen sprake van in Europa het boek in afleveringen te doen drukken. Ik geloof in een maand gereed te zyn met de eerste afdeeling van het eerste boek, ongeveer vyf honderd pagina's tellende. Getypt. Dat zal zyn drie honderd bladz. Boekdruk. Met groot genoegen heb ik gelezen dat jullie wellicht Marco naar Holland zullen kunnen zenden. Dat zou uitstekend zyn. Ben ik dan nog in Holland, dan zal hy my als vertaler uitmuntende diensten kunnen bewyzen, waarvoor ik hem dan ook zal kunnen honoreeren, uit julliebydragen. Maar als ik er niet meer ben. Ik bedoel als de regering by voorbeeld spoedig besluit my naar Indie te laten teruggaan? Er zyn tel van mogelykheden. Wellicht wordt in Holland overwogen dat men een vriendschappelyke stemming in Indie kan brengen door my terug te laten gaan in deze moeilijke dagen, die telkens nieuwe europeesche enaziatische verwickelingen kunnen brengen. Ik heb telegrafisch de regering aangeboden met myn invloed militair uitgeruste vrywilligekorpsen in Indie by een te brengen, om Java's integriteit te waarborgen. Ik heb dit zeer ernstig gemeend. Want ik acht dat de eerste voorwaarde voor onze toekomst. Het is overigens geheel in overeenstemming met wat ik geschreven heb in de brochure: De Indische Party, haar Wezen en haar Doel. bl. 35 en volgende. Intusschen geloof ik dat jullie niet met de vorming van die korpsen moet begonnen voordat er een politieke verhouding geschapen is tusschen ons en de hollandsche regering. Niet uit je zelf thans daartoe overgaan. Omdat men dit verkeerdelyk zou uitleggen tegen ons. Wanneer officieel de regering met ons, door myn tuaschenkomst nu na myn aanbod, onderhandelt verandert de situatie geheel in ons voordeel. Enfin dat zullen jullie ook begrypen.

Na deze afwyking weer terug. Met myn boek heeft het zoo'n haast niet. Ik bedoel met het drukken daarvan. En onder deze omstandigheden moet ik wachten. Met de samenstelling echter ga ik rustig voort. I, zal jullie dus wel moeten laten wachten op bericht voorloopig omtrent een drukker. Bedenk ook vooral dat de voornaamste bedoeling is de maleische vertaling van myn boek. Voorloopig zou ik zeer tevreden zyn met de toezending van de f 1000 indien mogelijk om myn relatie met Van Haften los te maken.

Zoover dan heb ik de brieven beantwoord. Ik zal niet lang over den oorlog uitwyden. Maar ik wilde er toch wel de aandacht op vestigen dat Japan zyn taak gaat voortzetten, zyn historische taak om Azie van den Europeesan te bevryden. Eerst werd Mandsjoerye aan den Rus ontnomen. Nu wil Japan den Duitscher uit Kiatsajoe werpen, tegelykertyd geheel Mantsjoerye van de Russen afdwingende. Een versterking van Japan in het oosten kan door Amerika echter niet geduld worden. Uit deze europeesche oorlog moet vroeg of laat een oorlog tusschen Japan en Amerika voortspruiten. Wanneer Engeland zyn prestige door dezen oorlog verliest, we rop alle kans is, zal Egypte en wellicht ook Indie roerig worden. Te midden van dat alles kan

het op den duur by ons niet rustig blyven. Daarop moeten wy voorbereid zyn om door de gebeurtenissen niet overvallen te worden. Er is geen twyfel aan of J pans opkomende industrie s reeft naar de verovering van alle aziatische markten van aziatische kultuurvolkeren. Wy behooren daarby. Azie's tyd is gekomen. Europa brandt, dat is het begin van Europas heerschappy in Azie. Daarby is de engelsche politiek zelfmoordend voor Europa zelf. Engeland verbindt zich met een aziatische mogendheid als Japan en allieert zich met een half aziatische mogendheid als Rusland. Engeland helpt aldus Azie sterk maken tegen Europa. Dat is zelfmoord. Laten wy echter deze zelfmoord uit zwakte aandachtig gadeslaan.

In Duitschland moet gezien worden de nog restende europeesche kracht die uit noodweer front maakt tegen de aziatische opdringing van Oost naar West. De uitslag van den thans woedenden wereldoorlog is voor ons van het uiterste gewicht. Dat elk van ons in de dorpen en desas als propogandisten optreden om het politiek sentiment van ons volk wakker te roepen. Wy hebben er een immens belang by dat Engeland geslagen uit den stryd komt.

Weest van ganscher harte gegroet en gelooft my

steeds dezelfde

F. van 't Noord